

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce: P. N.,** zastoupeného Mgr. Tomášem Kutnarem, advokátem se sídlem Praha 5, Ostrovského 3, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3,** v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2004 č. j. 11 Az 182/2003 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 1. 2004 č..j. 11 Az 182/2003 - 31 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2003 č..j. OAM-149/AŘ-2003, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále „správní orgán I. stupně“), ze dne 25. 9. 2001 č. j. OAM-1278/VL-11-P16-2001 o zastavení řízení o udělení azylu podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a zamítnut rozklad podaný žalobcem. V odůvodnění rozsudku městský soud zejména uvedl, že z obsahu spisového materiálu žalovaného je patrno, že žalobce se nedostavil k pohovorům, které se měly konat dne 6. 9. 2001 a dne 24. 9. 2001, přičemž soud se zabýval otázkou, zda předvolánky k těmto pohovorům lze považovat za doručené v souladu se zákonem o azylu. V daném případě postupoval správní orgán I. stupně podle § 24 odst. 3 zákona o azylu, když měl za prokázané zjištění, že se žalobce dlouhodobě nezdržuje v místě, kde byl hlášen k pobytu a jiné místo jeho pobytu nebylo známo, neboť měsíc předtím než se měly pohovory konat, tedy v srpnu 2001, se nepodařilo

žalobci doručit zásilku do vlastních rukou, zásilka byla vrácena se sdělením, že adresát je na uvedené adrese neznámý s tím, že tento důvod byl ověřen. Ostatně žalobce sám uvedl, že se v místě, které ve svém čestném prohlášení uvedl jako místo, kde se bude zdržovat, nezdržoval do listopadu roku 2001. Pokud žalobce opustil místo hlášeného pobytu, bylo na něm, aby správnímu orgánu I. stupně sdělil, kde se fakticky bude zdržovat, a to zejména v situaci, kdy si byl vědom toho, že na základě jeho žádosti bylo zahájeno správní řízení o udělení azylu, které nebylo dokončeno. Důvody, které žalobce uváděl v podané žalobě o tom, že ztratil kontakt se svým ubytovatelem, nemohou zvrátit závěr, že žalobce se na místě, které uvedl jako místo svého pobytu, nezdržoval, žalobce svým jednáním způsobil, že mu nebylo možno na tuto adresu zásilky doručovat. Z těchto důvodů má soud za to, že byly splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby správní orgán I. stupně přistoupil k doručování předvolání k pohovorům náhradním způsobem.

Proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. (dále jen „s. ř. s.“), neboť je přesvědčen, že městský soud chybně právně posoudil rozhodující otázku, zda skutečnost, že se mu nepodařilo doručit poštovní zásilku ze dne 10. 8. 2001, lze považovat za naplnění podmínek pro doručování náhradním způsobem uvedeným v § 24 odst. 3 zákona o azylu. Stěžovatel má za to, že z jednorázového nedoručení zásilky ze dne 10. 8. 2001 nemohl mít správní orgán I. stupně hodnověrně prokázané zjištění, že se dlouhodobě nezdržuje v místě, kde byl přihlášen k pobytu. Od okamžiku, kdy správní orgán I. stupně dle názoru stěžovatele chybně usoudil, že se dlouhodobě nezdržuje na adrese, kde je přihlášen k pobytu, již neměl reálnou možnost dozvědět se o termínech konání pohovorů. Stěžovatel si je vědom, že následný procesní postup, tedy vyvěšení předvolání v p. s. B. p. B., byl již jen logickým a zákonný důsledkem prvotního chybného úsudku. V této souvislosti stěžovatel zdůrazňuje, že ani na počátku, ani v průběhu azylového řízení nebyl řádně poučen o svých procesních povinnostech v azylovém řízení a možných důsledcích jejich nedodržení. Proto neměl ani tušení, že v případě nepřevzetí poštovní zásilky na udané adrese, je správní orgán oprávněn předvolat jej k výslechu formou vyvěšení. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek Městského soudu v Praze, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci. Žalovaný dále konstatuje, že stěžovatel byl dne 16. 2. 2001 při podání návrhu na zahájení řízení o udělení azylu řádně poučen o svých právech a povinnostech po dobu pobytu na území České republiky. Správní orgán I. stupně zastavil předmětné řízení podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, protože stěžovatel se opakovaně nedostavil k pohovoru a na základě dosud zjištěných skutečností nebylo možno rozhodnout. Stěžovatel se dlouhodobě nezdržoval v místě, kde byl hlášen k pobytu a jiné místo jeho pobytu nebylo známo, proto správní orgán I. stupně přistoupil k náhradnímu doručení podle § 24 odst. 3 zákona o azylu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Z předloženého správního spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti.

Stěžovatel podal dne 16. 2. 2001 v p. s. V. L. návrh na zahájení řízení o udělení azylu, přičemž svým podpisem na návrhu potvrdil, že byl poučen o svých právech a povinnostech po dobu pobytu na území České republiky. Dále svým podpisem dne 16. 2. 2001 stvrdil, že převzal písemné vyhotovení poučení pro účastníky řízení o udělení azylu na území České

republiky, byl seznámen s jeho obsahem a porozuměl mu. Dne 28. 2. 2001 stěžovatel opustil p. s. V. L., přičemž čestně prohlásil, že po dobu azylového řízení se bude zdržovat na adrese P. 9 , U v. s. 317/2, u. – J. V. Ve spise je dále založeno čestné prohlášení ze dne 13. 4. 2001 ubytovatele L. D., že poskytne ubytování stěžovateli v bytě na adrese P. 9, M. 600. Ve věci byla prodloužena lhůta pro vydání správního rozhodnutí, oznámení o tomto postupu bylo správním orgánem I. stupně podáno dne 10. 8. 2001 u držitele poštovní licence k doručení stěžovateli na adresu P. 9, M. 600. Zásilka určená do vlastních rukou se vrátila správnímu orgánu I. stupně zpět nedoručená z důvodu, že adresát je na uvedené adrese neznámý a důvod bylo možno ověřit. Jelikož správnímu orgánu I. stupně nebyl znám pobyt stěžovatele, použil pro doručování předvolání k ústnímu jednání ve věci azylového řízení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o azylu. Písemnost tedy byla uložena v ministerstvem určeném azylovém zařízení, a to v p. s. B. p. B. – J., oznámení o uložení nedoručené písemnosti bylo vyvěšeno v tomto středisku na úřední desce. Nejdříve bylo vyvěšeno dne 21. 8. 2001 oznámení o jednání stanovené na den 6. 9. 2001, svěšeno bylo dne 5.9.2001, další oznámení o jednání stanoveném na den 24. 9. 2001 bylo vyvěšeno dne 6. 9. 2001 a svěšeno dne 20. 9. 2001.

Dne 25. 9. 2001 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č. j. OAM-1278/VL-11-P16-2001 o zastavení řízení o udělení azylu podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, neboť stěžovatel se bez vážného důvodu opakovaně nedostavil k pohovoru, přičemž byl vyzván ke dvěma pohovorům, o termínech obou pohovorů byl řádně vyrozuměn, stav spisového materiálu ve věci neumožnil správnímu orgánu rozhodnout ve věci. Stěžovateli byla dne 10. 10. 2001 zaslána výzva, aby se dne 8. 11. 2001 dostavil k předání rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Zásilka zaslaná do vlastních rukou prostřednictvím pošty na adresu P. 9, M. 600, se opět vrátila nedoručená zpět s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý a důvod bylo možno ověřit. Přesto se dne 8.11.2001 se stěžovatel do p. s. B. p. B.-J. dostavil a rozhodnutí si převzal.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel rozklad, v němž namítal, že na pohovory se nedostavil, protože o jejich konání nevěděl, když veškerá korespondence byla zasílána na jeho p. adresu, kde se on však v období mezi 6. 9. 2001 a 8. 11. 2001 nezdržoval, neboť pobýval z důvodu výkonu práce v M. B., kde se mu však nepodařilo vyřídit si nové prohlášení o ubytování a nahlásit změnu místa pobytu. S majitelem bytu v P., kde byl přihlášen k pobytu, měl domluveno, ze mu dá vědět o případné korespondenci, žádnou zprávu však nedostal. Stěžovatel také uvedl, že je si vědom, že nastalá situace je důsledkem jeho pochybení. Stěžovatel žádal zrušení předmětného rozhodnutí. Žalovaný vydal dne 17. 6. 2003 rozhodnutí č. j. OAM-149/AŘ-2003, kterým napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil a rozklad podaný stěžovatelem zamítl. Žalovaný v rozhodnutí konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s ustanovením § 24 odst. 3 zákona o azylu a výzvu k účasti na pohovoru lze v obou případech považovat za řádně doručenou. Správní orgán I. stupně zaslal stěžovateli dne 10. 8. 2001 oznámení o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí na adresu, na které se v té době stěžovatel měl dle evidenční karty zdržovat. Zásilka se vrátila zpět s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Vzhledem k tomu, že správnímu orgánu I. stupně nebylo známo místo, kde se stěžovatel zdržuje, přistoupil tedy k doručení náhradním způsobem a obě výzvy k účasti na pohovoru vyvěsil v pobytovém středisku, stěžovatel se k pohovoru nedostavil. V podaném rozkladu stěžovatel nepředkládá odůvodnění své neúčasti na pohovoru, které by mohly být považovány za relevantní, navíc jeho tvrzení o pobytu mimo nahlášenou adresu teprve od 6 9. 2001 je v rozporu s tím, že mu zmíněná zásilka byla na adresu doručována již v srpnu 2001 a vrátila se jako nedoručitelná.

Stěžovatel se domáhal zrušení předmětného rozhodnutí žalovaného žalobou, ve které namítal nezákonnost rozhodnutí pro porušení ustanovení o správním řízení žalovaným. Stěžovatel uvedl, že důvody, pro které se nedostavil k pohovorům vysvětlil již v podaném rozkladu, a že si je vědom toho, že se dopustil přestupku proti procedurálním pravidlům stanoveným azylovým zákonem. O žalobě rozhodl Městský soud v Praze shora citovaným rozsudkem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V podané kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Stěžovatel má za to, že městský soud nesprávně posoudil, zda skutečnost, že správnímu orgánu I. stupně se nepodařilo doručit mu zásilku (oznámení o prodloužení lhůty pro vydání správního rozhodnutí ve věci řízení o udělení azylu) podanou k poštovní přepravě dne 10. 8. 2001, lze považovat za naplnění podmínek pro doručení náhradním způsobem uvedeným v ustanovení § 24 odst. 3 zákona o azylu.

Podle § 24 odst. 2 zákona o azylu se písemnost, kterou se nepodařilo doručit, uloží v přijímacím nebo pobytovém středisku, kde je žadatel o udělení azylu hlášen k pobytu, nebo v ministerstvem určeném azylovém zařízení, je-li hlášen k pobytu mimo azylové zařízení. Oznámení o uložení nedoručené písemnosti se vyvěsí v přijímacím nebo pobytovém středisku na úřední desce. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Podle citovaného ustanovení se doručení provede také v případě stanoveném v § 24 odst. 3 zákona o azylu, a to po hodnověrném zjištění, že žadatel o udělení azylu se nezdržuje v místě, kde je hlášen k pobytu, v případě, že místo jeho pobytu není známo.

Z předloženého spisového materiálu ve věci je zřejmé, že posledním známým pobytem stěžovatele byl pobyt na adrese P. 9, M. 600, proto mu bylo v rámci řízení o udělení azylu doručováno na tuto adresu. Dne 10. 8. 2001 podal správní orgán I. stupně k poštovní přepravě oznámení stěžovateli o prodloužení lhůty pro vydání správního rozhodnutí ve věci řízení o udělení azylu, zásilka se však vrátila správnímu orgánu I. stupně zpět nedoručená z důvodu, že adresát byl na uvedené adrese neznámý, a důvod bylo možno ověřit. Správnímu orgánu I. stupně nebyl jiný pobyt stěžovatele znám. Na tomto místě je třeba připomenout, že žadatel o udělení azylu je povinen v průběhu řízení poskytovat správnímu orgánu nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci (§ 49a zákona o azylu). Skutečnost, že se stěžovatel na adrese, na které byl přihlášen k pobytu v době, kdy se měla konat ústní jednání v řízení o udělení azylu, nezdržoval, potvrdil sám stěžovatel v podaném rozkladu ve věci, ve kterém uvedl, že v době od 6. 9. 2001 a 8. 11. 2001 se na adrese, na které byl přihlášen k pobyt nezdržoval, neboť pobýval z důvodu práce v M. B., a je si vědom, že nastalá situace je důsledkem jeho pochybení.

Nejvyšší správní soud má stejně jako Městský soud v Praze za to, že byly splněny podmínky ustanovení § 24 odst. 3 zákona o azylu. Správní orgán I. stupně postupoval správně, když po hodnověrném zjištění, že stěžovatel jako žadatel o udělení azylu se dlouhodobě nezdržuje v místě, kde byl hlášen k pobytu, a místo jeho pobytu nebylo známo,

provedl doručení písemností s oznámením o konání pohovoru ve věci ze dne 6. 9. 2001 a ze dne 16. 8. 2001 podle ustanovení § 24 odst. 2 zákona o azylu, tedy písemnosti adresované stěžovateli uložil v určeném pobytovém středisku a oznámení o uložení písemnosti vyvěsil v tomto pobytovém středisku na úřední desce. Nejvyšší správní soud ve věci neshledal nezákonnost ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Co se týče námitky stěžovatele, že nebyl v rámci azylového řízení řádně poučen o svých procesních právech, Nejvyšší správní soud neshledal ani tuto námitku oprávněnou. Z předloženého správního spisu jednoznačně vyplývá, že stěžovatel byl již při podání návrhu na zahájení řízení o udělení azylu poučen o svých právech a povinnostech, když svým podpisem návrhu mimo jiné potvrdil, že byl poučen o svých právech a povinnostech po dobu pobytu na území České republiky. Stěžovatel také svým podpisem dne 16. 2. 2001 stvrdil, že převzal písemné vyhotovení poučení pro účastníky řízení o udělení azylu na území České republiky, byl seznámen s jeho obsahem a porozuměl mu. Obsah správního spisu tedy nenasvědčuje tomu, že by poučení stěžovatele o právech a povinnostech nebylo řádné.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel podal také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. dubna 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu